

ADVERTORIAL

Úspěšné ženy boří stereotypy

Socioložka, herečka, spisovatelka nebo politička – všechno to jsou ženy, které se pohybují ve veřejném prostoru a ve své práci jsou úspěšné. Kromě toho ale mají společného ještě něco – každá z nich se při své seberealizaci musela vypořádat nejen s předsudky, ale mnohdy také dokonce s verbálními útoky. O své zkušenosti se tyto dámy podělily v projektu Žena v zenu, přičemž jejich průvodkyní byla publicistka a podnikatelka Lilia Khusnoutdinova.

Na začátku roku jste spustily projekt s názvem Žena v zenu. Můžete jej trochu přiblížit?

Projekt Žena v zenu řeší specifikum ženského působení ve veřejném prostoru. Primárně se zabýváme příběhy žen různého věku a z různých oborů, kterých se ptáme na to, co zažily, když začaly být ve veřejném prostoru víc vidět, když šly takzvané s kůží na trh, ať už se jednalo o jejich projekt, umělecké dílo, studii, ale třeba i o něco tak jednoduchého jako post na facebooku. To, co nás zajímá, je otázka, zda určitý typ nesnášenlivých komentářů zažívají ženy více než muži. Zatím nám vychází, že skutečně existuje určitá kategorie „hejtů“, jež jsou adresovány převážně ženám. Zejména se jedná o nářky útočící na vzhled, sexualitu, rodičovství či mateřství. Nechceme ale zůstávat jen u problémů, proto se žen, které jsou zpravidla poměrně zkušené a ve veřejném prostoru už působí delší dobu, ptáme na tipy, triky a strategie, jak prakticky zacházet s tímto ne vždy lehkým aspektem větší viditelnosti a jak se nenechat demotivovat v tom, co tvoří, jak se nenechat umlčet. Proto má také náš projekt hashtag „nemlčeti zlato“ v tom smyslu, že opravdu existují věci, o nichž je potřeba mluvit a že se tu zároveň stále vyskytuje příliš mnoho oblastí, kde jsou ženské hlasy v minoritě, což je pro celou společnost velká škoda. Jsem moc ráda, že tento projekt mohl vzniknout díky kolektivu žen, který čítá koordinátorku Petru Schwarz Koutskou, kameramanku Veroniku Hejnovou a produkční Michaelu Cáskovou.

ŽENA. Přes dvacet žen už vyzpovídala Lilia Khusnoutdinova (na snímku) v rámci projektu Žena v zenu. Poslechnout si příběhy je možné na stránkách zenavzenu.cz, YouTube či Spotify. Foto: Diana Mrazíková

Co vás vedlo k jeho vytvoření?

Byla to chvíle, kdy jsem si začala uvědomovat, že moje nelehká zkušenost s tím, co vše se může ve veřejném prostoru kolem člověka objevit, není zdaleka ojedinělá. Delší dobu jsem si to, co se dělo, dávala za vinu, hledala příčiny, snažila se napravit své výroky a vymýšlela způsoby, jak by to šlo příště vysvětlit lépe. Ano, na svém projevu lze určitě pracovat a nepopírám, že jsem udělala mnoho chyb, které z velké části pramenily z mé nezkušenosti s určitým druhem médií. Nicméně, postupem času jsem začala zjišťovat, že zdaleka nejsem sama a že možná problém nespočívá ani tak v mých konkrétních chybách, jako spíš v určitém strukturálním nastavení toho, že výrazná ženská postava bohužel vyvolává sama o sobě určitý druh „hejtů“ a nekonstruktivní kritiky. Často se to přitom děje ve větší míře, rychleji a také specifitěji než u mužů. Tím samozřejmě neříkám, že muži to mají vždy jednoduché. Nicméně neznám takového, který by se často potkával s urážkami primárně sexuálního rázu, nebo jenž by musel pravidelně čelit obviněním z toho, že není dostatečně dobrým otcem.

Proč zrovna název Žena v zenu?
Žena v zenu pro nás symbolizuje

ten těžko dosažitelný stav absolutního nadhledu a soucitu, kde si žena nebere „hejty“ nijak k srdci. Je také schopna je velmi efektivně zpracovat, ví, zda je například lepší v daném případě komentujícího ignorovat, reagovat na něj, blokovat ho, případně kdy už podat soudní stížnost. Je to žena oplývající bohatou a funkční paletou různých technik na to, jak se s nenávisťnými komentáři vyrovnávat a zároveň má i svou podpůrnou skupinu, o níž se může kdykoli opřít. Zkrátka je to žena velmi srovnaná sama se sebou, která v zásadě ví, co dělá, a dělá to z hloubky svého přesvědčení.

O zkušenosti se s vámi při rozhovorech podělila socioložka, herečka, marketingová manažerka nebo třeba disidentka. Podle čeho ženy vybíráte?

Výběr samotných žen je poměrně dost náročný. Snažíme se o multioborovost. Samozřejmě je to ovlivněné i vůlí žen vstupovat do projektu. Každopádně musím říct, že zatím máme velmi kladnou zkušenost. O každé z našich respondentek bychom mohly psát dlouhé články, každá z nich si to zaslouží. Bavíme se o spisovatelkách, jako je Bára Nesvadbová či Nina Špitálníková, o političkách, jako je Adéla Šípová a Magdalena Davis, ale též o ženách, které se

tímto tématem zabývají i profesionálně, jako je třeba Petra Kubálková, která vede organizaci Cats2cats. Naším váženým hostem byla také chartistka a zakladatelka jedné z prvních českých neziskovek Jarmila Johnová. Samozřejmě nechyběly ani zpěvačky jako například Olga Lounová nebo herečky Kristýna Leichtová, Aneta Krejčíková. Velmi se těším z toho, že naše pozvání přijala i právnička, specialista na lidská práva, Adéla Hořejší, politička Lydie Bartošová, která je velice aktivní v občanských iniciativách nebo novinářka Nora Fridrichová, mimo jiné velmi úspěšná organizátorka v neziskovém sektoru na podporu samoživitelék. Řekla bych, že každá z těchto žen je v něčem mimořádná a každá z nich je vidět, být jiným způsobem. Zároveň zatím v rozhovorech přicházíme na to, že s určitou formou specifických hejtů se všechny tyto dámy setkaly.

Překvapilo vás po všech těch rozhovorech něco?

Nevím, jestli mě něco překvapilo. Rozhodně jsem se ale něco přiučila, i co se strategií týká. Mnoho věcí jsem znala, ale spousta technik a konkrétních návodů pro mě byla originálních. Od té doby už jsem měla možnost si je třeba i vyzkoušet a v praxi si ověřit, že fungují. Jinak se obávám, že na ženy se opravdu stále nahlíží stereotypně. A jeden z velmi nehezkých stereotypů je například předpoklad, že pokud je žena dle nějakého mainstreamového pohledu více atraktivní, předpokládá se, že to, kam se dostala, alespoň z části stojí na jejich sexuálních poměrech. Bohužel, většinou se její úspěch primárně nepřipisuje jejím darům a tvrdé práci. Za další stereotyp považují tvrzení, že ženám schází určité kvality k tomu, aby dobře vykonávaly povolání, které bývalo tradičně mužské. A možná jeden z vůbec nejoblavějších je ten, že žena, která je ve veřejném prostoru vidět a lidé ji jasně vnímají jako pracovitou, zákonitě musí být špatnou matkou. To je pochopitelně v mnoha případech naprosto nesmyslná nářka, která může zároveň hodně zabolet. **(ks)**
Celý rozhovor si přečtete na stránkách vašeho Deníku.